

Note 26 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Med virkning fra 1. januar 2009 har konsernet implementert endringene i IFRS 7 knyttet til finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen. Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger per nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi:

- notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1)
- verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2)
- verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger) (nivå 3)

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2012:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Derivater	61	3.039	-	3.100
Obligasjoner og sertifikater	3.764	10.825	-	14.590
Egenkapitalinstrumenter	131	-	601	731
Fastrentelån	-	2.585	-	2.585
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
Egenkapitalinstrumenter	-	-	46	46
Sum eiendeler	3.956	16.450	646	21.051
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater	62	2.728	-	2.790
Sum forpliktelser	62	2.798	-	2.790

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2011:

Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Derivater	2	3.694	-	3.697
Obligasjoner og sertifikater	2.896	6.980	-	9.875
Egenkapitalinstrumenter	143	-	417	560
Fastrentelån	-	2.012	-	2.012
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
Egenkapitalinstrumenter	-	-	51	51
Sum eiendeler	3.041	12.687	468	16.195
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater	1	3.157	-	3.158
Sum forpliktelser	1	3.157	-	3.158

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs, for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs klassifisert som holdt for handelsformål eller tilgjengelig for salg samt statskasserveksler.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC-derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Spesielle verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer

- notert markedspris eller handlerpris for tilsvarende instrumenter
- virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve
- virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen
- andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2012:

	Egenkapitalinstrumenter	Sum
Inngående balanse 1.1.	468	468
Investeringer i perioden	177	177
Salg i perioden (til bokført verdi)	-6	-6
Gevinst eller tap ført i resultatet	8	8
Utgående balanse 31.12.	646	646

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2011:

	Egenkapitalinstrumenter	Sum
Inngående balanse 1.1.	449	449
Overført til nivå 1 eller 2	-23	-23
Investeringer i perioden	43	43
Salg i perioden (til bokført verdi)	-1	-1
Gevinst eller tap ført i resultatet	-5	-5
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet	5	5
Utgående balanse 31.12.	468	468

Periodens samlede gevinst og tap gjelder for eiendeler som er eiet på balansedagen.